մով որոշած է գրականապէս զբաղիլ։ Կ'արժէ որ մեր թիրքայոյ մամուլն ալ իր ուշադրութեան առարկայ ընէ Բժ. Բաթայեանի շահեկան աշխատութիւնը։

Հ. գրոնիէր. — Գ. Գ. Ղ. Աղայեան, Յովհ. Թումանեան եւ Վրթ. Փափազեան կազմած են գեղեցիկ հատորաձեւ մը արեւելեան Հայ հին ու նոր մեծագոյն գրագէտներու եւ բանաստեղծներու հատընտիր էջերուն. հատորին մէջ կը գտնուի իւրաքանչիւր գրողի կենդանագիրն ու կենսագրութիւնը։ 688 էջէ բաղկացած սոսուար գիրք մըն է, շքեղ տպագրութեամբ։ Ռուսահայ ու տոմսկահայ հասարակութիւնները շատ քիչ ծանօթ են իրարու գրական արտադրութեանց, եւ ասիկա ամենէն սխալ երեւոյթներէն մին է մեր ազգային կեանքին։ Այս հատորը կարող է մեծապէս նպաստել այդ ցաւալի պակասը գարմանելու։ Ցանկալի է որ այդ հրատարակութիւնը, որ ռուսահայ գրականութեան ամենաղեղեցիկ էջերէն սոսուար ման մը կը պարունակէ, յայտնուէն տարածուի թիրքահայ հասարակութեան մէջ։

Հրատարակիչները մտադիր են նմանօրինակ երկրորդ հատոր մը նուիրել թիրքահայ գրականութեան։

Ա. Զ.

ՓԵՐԻՋԻ ԵՂԻՏԸ

Սէնին անօրինակ բարձրացումը պատ մը մեծ վտանգի մէջ դրաւ Փարիզը. աղէտը բարեբաղդաբար սահմանափակուեցաւ Նիւթական խոշոր վնասի մէջ։

Աղէտին զոհերուն ի նպաստ բացուած հանգանակութեան մասնակցեցան Փարիզի Հայ Աշխատաւորաց Միութիւնը, Անահիտի խմբագրութիւնը եւ Փարիզի Հայկական Միութիւնը, որ ուղարկեց 300 ֆրանք։ Միութեան քարտուղարը Գ. Փիշոնին ուղղեց հետեւեալ նամակը։

"Պարոն Նախարար,

"Վասան եմ որ բովանդակ Հայութեան զգացումը կը քարզմանէ՝ ձեզ յայտնելով այն ցաւագին յուզումը որ կը նամակէ զլխ ի տես անուելի ադէտ մը աւերուոյ Փարիզին։ Դարուվագին սանչացումը եւ երախտագիտութիւնը զոր կը տածենք այս մեծ ու ազնիւ երկրին համար, մեզի հաղորդակից կրնէ այն տրտմութեան, այն անձկութեան զոր այս պահուս կրզգան Ֆրանսացիք։

Մաղթելով վաղվընդոյթ աննեռացումը այս փորձանքին,
Կը խնդրեմ որ ընդունիք, եւն
Ա. Զ.

Ահա՝ Գ. Փիշոնի պատասխանը.

"Պարոն,

"Ընդունեցայ ցաւակցական նամակը զոր նաեւ էք ինձ ուղղել՝ Սենի ողողման պատճառած ադէտին առթիւ։

"Շատ զգածուած եմ ձեր յայտնած զգացումներէն, եւ պարտ կը համարիմ ձեզ ուղղել իմ շատ անկեղծ ցնորակալութիւններս։

Հանեցէք ընդունիլ, եւն. Ս. ՓԻՇՈՆ

Խումբ մը փարիզաբնակ հայեր ուղարկեցին Գ. Փիշոնին ցաւակցութեան նամակ մը եւ 500 ֆր. (Ոմն, 200 ֆր. Գ. Գ. Էսմէրեան 75 ֆր., տիկին Էսմէրեան 50 ֆր. Պպ. Էհկար Շահին, 50, Լեւոն Կիւմիւշկերեան 50, Յովհաննէս խան Սրբլեան 50 ոսկի ֆր., Երուանդ Կիւմիւշկերեան 25 ֆր.։ Գ. Փիշոն այս համակրական ցոյցին պատասխանեց սիրալիր նամակով մը։

Ա. ՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏՈՒՆ

Վերջին պահուն, կը ստանանք Պոլսէն «Կոչ մը արատասխանի Հայութեան», զոր կ'ուղղէ «Աշխատանքի տուն» նորահաստատ հիմնարկութիւնը։ Տեղի պակասը մեզ թոյլ չի տար հրատարակել զայն ամբողջութեամբ։ Բայց պարտք կը համարինք մեր ամբողջ համակրութիւնը յայտնել այն շատ գեղեցիկ նպատակին զոր իրեն առաջադրած է «Աշխատանքի տունը», այն է թէ՝ կիսկիսոյ մէջ մնացած արարատեան, և թէ Հայաստանի մէջ ընդհանրապէս՝ աշխատանք հայթայթել արկածեալ և կարօտ հաներուն՝ փոխանակ ողորմութիւն տալու անոնց։ «Աշխատանքի տուն» կազմակերպութեան վարիչները մտադիր են աշխատանոցներ հիմնել։ Օգնելու լաւագոյն եղանակն է գործ հայթայթել։ դրական, տեւական ու բարոյացուցիչ բարեգործութիւնն է այդ։ Մենք արժանի կը նկատենք այդ կազմակերպութիւնը ամէն քաջալերութեան և աջակցութեան։ Այդպիսի կազմակերպութիւն մը անշուշտ մեծ յաջողութիւն կ'ունենայ, եթէ ունենայ ազգային հանգանակ, և ինքզինքը հեռու պահէ կուսակցականութենէ։

Աշխատանքի տան վարչական ժողովի կեդրոնատեղին է 100, Kaylondji Koullek, Péra, Constantinople

Դրամական նուիրատուութիւններն ուղղել կազմակերպութեան նախագահին՝ Տր. Վահրամ Թորգոմեանի՝ անունով։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՍՄՍԱՐՆԵՐԸ

Բաւական տաեմնէ ի վեր ծանր տրամադրութիւն կը յայտնուին Մարսիլիա և այլուր հաստատուած քանի մը հայ «սրմսար»ներու մասին որոնք կը չհաւատան, կը հարատարին Ամերիկա գացող հայ խեղճ միամիտ գաղթականները։ Այդ հարցին վրայ վերջերս ատացանք գրութիւն մը Անգլիայէն, զոր զժբաղդաբար տեղ չունինք հրատարակելու համար։ Նոյնպէս և Մարսիլիայէն Գ. Սալան, ազնիւ Հայ մը, որ Զէյթունի 1895ի ապստամբութեան ատեն դեղեցիկ դեր մը կատարած է, մեզ հաղորդեց կարդ մը տեղեկութիւններ։ Առաջքն առնելու համար «սմսարներու» հարատահարութեանց, Գ. Սալան էլմասեան՝ քանի մը Հայերու աջակցութեամբ՝ հիմնած է արդէն Մարսիլիոյ մէջ ընկերութիւն մը որ լրջօրէն ու պարկեշտօրէն պիտի զբաղի գաղթող Հայերով և թոյլ պիտի չտայ որ անոնք «սրմսար»ներու ճանկին իյնան։ Այդ ընկերութիւնը հրապարակ հանած է արդէն յայտարարութիւն մը որ ցոյց կուտայ իր ծրագրին թէ՝ ազնիւ թէ՝ գործնական հանգամանքը։ Մարսիլիայ Հայութիւնը մասնաւորապէս, և հայ մասնուն ու Հայոց պատրիարքարանը պէտք է աջակցին այս ընկերութեան։ Հասցէն է՝ A. Elmassian, Asdikian & Cie, 40, Grand Rue Marseille.

Le Gérant : FRÉDÉRIC MACLER.
Imprimerie CH. NERCÈS, 7, Rue du Pot de Fer—Paris.

digitised by A.R.A.R.@